Інформація щодо освітніх можливостей для українських дітей, які через повномасштабну війну Росії проти України перебувають за межами України

Республіка Болгарія

Станом на 20 травня 2022 року в Республіці Болгарія (РБ) перебуває 101 388 тимчасово переміщених громадян України, з яких 39 143 дітей.

Діти громадян України, які тимчасово знаходяться на території РБ, мають право на безоплатне навчання в дошкільних і шкільних навчальних закладах Болгарії після отримання міжнародного чи тимчасового захисту.

На даний час болгарські школи відвідують 439 українських учнів, дитячі садочки – 84. 1400 студентів з України навчаються у болгарських ВНЗ, при цьому лише 560 з них знаходяться на території РБ.

Для успішного адаптування до болгарської системи освіти українські діти мають можливість відвідувати додаткові уроки з болгарської мови як іноземної, так і з окремих предметів. У низці великих міст Болгарії діють безоплатні курси з вивчення болгарської мови для громадян України.

Більшість українських дітей, які знаходяться на території Болгарії, надають перевагу онлайн навчанню в навчальних закладах України. Велика кількість дітей дошкільного віку відвідують дитячі центри (без забезпечення навчального процесу). З початком наступного навчального року очікується збільшення кількості українських дітей, які відвідуватимуть болгарські школи.

4 квітня у Софії за ініціативи і підтримки Британської школи та приватної школи імені Константина-Кирила Філософа було відкрито першу школу для дітей з України, в якій зараз безкоштовно навчаються 150 учнів . В програму навчання також включені години з української мови, які викладає викладач з України.

Естонська Республіка

Станом на 19 травня в Естонії зареєстровано 4399 дітей та молоді – тимчасових переселенців з України. Серед них: 1136 – у початковій школі (1-3 клас); 2929 – в основній школі (4-7 клас); 182 – у старших класах середньої школи (8-9 клас); 152 – в закладах професійної освіти в усіх регіонах Естонії.

На сьогодні в Естонії діє низка середніх освітніх закладів, в яких навчаються українські діти з числа тимчасових переселенців. У цьому контексті необхідно особливо відзначити Українську школу, створену муніципалітетом м.Таллінн за ініціативи і активного сприяння ПУ в Естонії. Адреса: м.Таллінн, вул Раагу (Raagu) 49 та Українські класи при Талліннській загальноосвітній школі району Віймсі. Наявні українські класи і в інших містах Естонії, в яких не лише навчаються українські діти, але і працюють українські вчителі з числа тимчасових переселенців з України (мають статус помічників вчителів) Крім того, по всій території Естонії при регіональних українських

ДОКУМЕНТ СЕД МЗС АСКОД
МЗС
Підписувач ДЖАПАРОВА ЕМІНЕ АЙЯРОВНА
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA104000000BD5490008006AF02
Дійсний з 18.11.2021 12:30:48 по 18.11.2022 23:59:59
203/12-830-36671 від 30.05.2022

При волонтерському штабі Асоціації українських організацій Естонії діє освітній хаб, який курує всі питання забезпечення освітніх потреб українських дітей, які перебувають в Естонії. Адреса: м.Таллінн, вул Нафта 6, Відповідальна за питання організації освіти українських дітей Вікторія Мельник (т.+372 535 00381). Культурно-освітніми центрами в Естонії також є Український культурний центр у м.Таллінн (вул. Лабораторіум 22) та Музей української культури у м.Кохтла-Ярве.

Ірландія

Статистичні дані щодо кількості прибулих українців у Ірландію, у тому числі дітей, не є предметом публічної інформації. Водночас на запит Посольства, Міністерство юстиції Ірландії поінформувало, що, станом на 23 травня ц.р., до країни прибуло 31 256 осіб, з них 10 608 осіб віком до 18 років.

Усі громадяни України, які отримали статус тимчасового прихистку, мають рівнозначний з громадянами країни перебування доступ до освіти, медицини та інших соціальних послуг.

Майже в усіх адміністративно-територіальних одиницях Ірландії відкрито центри з підтримки громадян України та безкоштовні мовні курси з вивчення англійської мови.

На постійній основі діють українські суботні школи в містах Дублін та Каван, зареєстровані при українській громадській організації «Асоціація українців у Ірландії». Частина дітей продовжує дистанційне навчання в школах в Україні.

Італійська Республіка

На виконання досягнутих між Міністерством освіти Італії та Посольством домовленостей, італійське відомство на офіційній веб-сторінці розмісило спеціальний розділ для українських школярів, їх батьків, а також керівництва італійських шкіл, де на щотижневій основі у вигляді презентації подає оновлену інформацію стосовно українських школярів, які записалися та відвідають школи на території Італійської Республіки, а також актуальні інструктивні матеріали та іншу корисну інформацію. Інтернет адреса розділу - https://www.istruzione.it/emergenza-educativa-ucraina/.

За інформацією Міносвіти Італії, станом на 16 травня ц.р. у дошкільних та шкільних закладах Італії навчаються 26 155 українських дітей, з яких у дитячих садочках – 5 827 дітей, у початковій школі – 11 957, у середній школі – 5 944 та у ліцеях – 2 427.

Крім цього, на території Італії на базі культурних та громадських асоціацій у містах Рим, Казерта, Нола, Помпеї, Авелліно, Тревізо, Остія функціонують акредитовані при Міжнародній Українській школі суботньонедільні навчальні заклади, які готують учнів до атестації комісією МУШ для отримання українських документів про освіту державного зразка.

Наразі у таких школах навчається близько 1500 учнів, половина з яких – діти тимчасово переміщених осіб.

Республіка Кіпр

Посольство України в Республіці Кіпр підтримує постійний зв'язок з Урядом Кіпру та Міністерством освіти, культури, спорту та молоді РК з метою забезпечення максимального задоволення освітніх потреб українських дітей, які вимушено перебувають в країні. Завдяки координації зусиль кіпрською стороною було прийнято рішення, відповідно до якого українські діти, які змушені були припинити навчальний процес, мають можливість продовжувати навчання у місцевих школах. Дітям, які не володіють грецькою мовою, пропонується навчання у спеціальних школах для дітей «з міграційною біографією», де вчителі володіють декількома мовами та мають відповідні навики комунікації з іншомовними дітьми.

Крім цього, зважаючи на відсутність між Україною та Кіпром угоди про взаємне визнання освітніх дипломів/атестатів, а також бажання українських учнів продовжувати навчання за українською програмою, було домовлено передбачити у навчальній програмі Кіпру спеціальні години, на додаток до звичайного шкільного навчання, для надання можливості школярам продовжувати навчатися за українською програмою дистанційно. З цією метою у наступному навчальному році планується формування відповідних груп (виділення конкретних місць) у школах кожного міста острова у разі виявлення зацікавленості у такому навчанні.

За інформацією, наданою Міносвіти Кіпру, станом на сьогодні більше понад 160 українських дітей відновили навчання та відвідують школи Нікосії, Лімасолу, Ларнаки та Пафосу.

Окремо слід зазначити, що відповідно до чинного законодавства освіта в Республіці Кіпр є обов'язковою для дітей, які на початок навчального року (вересень) досягли віку 4 роки 8 місяців. Навчання в усіх державних закладах обов’язкової освіти є безкоштовними.

Водночас, наразі опрацьовується можливість створення окремої української суботньої школи на острові. Незабаром при Асоціації «Товариство Українсько-кіпрської дружби» заплановано створення «українського освітнього простору», де діти також зможуть вивчати українську шкільну програму та здавати іспити для отримання документів про завершення освіти українського зразка дистанційно.

Також на офіційних ресурсах Посольства розміщено спеціально зібраний матеріал для українських школярів та їх батьків, що стосується дистанційного навчання, вступної кампанії 2022, а також створений разом з Міносвіти Кіпру довідник основних питань-відповідей про початкову освіту, середню, спеціальну та вищу освіту в Республіці Кіпр.

Литовська Республіка

Станом на 19 травня 2022 року, у Литовській Республіці зареєстровано 53 350 громадян України, тимчасово переміщених осіб, з них: 5609 - діти віком до 5 років, 15676 – віком від 6 до 17 років.

Українським дітям у Литві гарантується безкоштовне відвідування дитячих садків та шкіл. Станом на травень 2022 року, за офіційною інформацією Міністерства освіти, науки та спорту Литви, литовські школи вже відвідують понад 8 тис. українських учнів, дитячі садки – понад 2,6 тис. дітей. Литовською державою українським дітям безкоштовно гарантовано: обіди у школах, проїзд у громадському транспорті та гуртки у позашкільний час.

У квітні 2022 року, за безпосереднього сприяння Посольства України в Литві, у м.Вільнюс відкрилася литовська філія Міжнародної української школи (МУШ). Навчання у школі відбувається у Вільнюсі щосуботи українською мовою, по закінченню учні отримують свідоцтво про повну середню освіту державного зразка України з правом подальшого вступу до вищого навчального закладу України без складання ЗНО. Крім того, цей документ гарантує також прав випускникам вступати до вищих навчальних закладів Литви та інших європейських країн. Керівництвом МУШ укладено угоду щодо атестування учнів приватної української школи «Героям Слава» у м. Каунас, ініціативно відкритої керівництвом приватної школи «Герої» за підтримки литовського бізнеса.

Наразі опрацьовується питання щодо відкриття п’ятиденної школи у м. Вільнюс у вересні 2022 року. З боку Міністерства освіти, науки та спорту ЛР надається повна підтримка. У деяких литовських школах з квітня 2022 р. почали факультативно викладати українську мову, літературу та історію.

Федеративна Республіка Німеччина

Німецькою стороною на постійній основі оприлюднюються дані щодо кількості українських дітей, що навчаються у школах та закладах професійної освіти.

За законодавством ФРН, усі діти віком старше 6 років, які проживають у Німеччині, зобов'язані ходити до школи. Навчання в усіх державних школах Німеччини безкоштовне. Загальноосвітніми закладами, у разі потреби, створюються для українських дітей інтеграційні класи або «вітальні класи», до викладання в яких залучаються вчителі з України. У ФРН існує мережа суботніх шкіл при українських громадських організаціях з викладанням низки предметів українською мовою.

Також є можливість продовження дистанційного навчання дітей в школах в Україні (проте потребує врегулювання питання одночасності проведення уроків в німецьких та українських школах).

Питання навчання дітей, які тимчасово залишили Україну, порушувалося 21- 22 квітня 2022 р. у м. Берлін під час візиту Моніторингової групи Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану, до складу якої входили представники Міністерства освіти і науки, Міністерства соціальної політики України, Офісу уповноваженого Верховної

Ради України з прав людини тощо. Під час зустрічі українською делегацією було порушено низку нагальних питань, що потребують вирішення, в т.ч. в освітній сфері.

На сьогоднішній день налагоджено комунікацію центральних органів влади України та ФРН, що відповідають за співпрацю у сфері освіти.

Республіка Польща

Польською стороною на постійній основі надаються дані щодо кількості українських дітей у польських школах. Станом на сьогодні у школах польської системи освіти з 24.02.2022 навчається до 200 тис.учнів-громадянин України.

За законодавством РП учні з України мають право безкоштовно навчатися в польській школі. Діти та підлітки віком 7-18 років отримують освіту та опіку на тих самих умовах, що й польські учні. Батькам достатньо звернутись до школи та заповнити відповідні документи. Також є можливість продовження дистанційного навчання дітей в школах в Україні. На законодавчому рівні в РП встановлено, що до таких дітей обов'язок навчатися у польській системі освіти не застосовується.

У Польщі також існують щоденні/суботні школи при українських громадських організаціях, у яких предмети викладаються за програмами Міністерства освіти і науки України.

Питання навчання дітей, які тимчасово залишили Україну, порушувалося 20.04.2022 у м. Варшава під час візиту Моніторингової групи Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану, до складу якої входили представники Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України, Офісу уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тощо.

Детальна інформація щодо освітніх можливостей для дітей з України у Польщі розміщена за посиланням:

https://poland.mfa.gov.ua/storage/app/sites/61/konsulski_dokumenty/osvitni-mozhlivosti-u-polshchi-listivka-ver3.pdf

Корисна інформація щодо навчання українських дітей, які виїхали за межі України, розміщена за посиланням:

https://poland.mfa.gov.ua/konsulski-pitannya/informaciya-dlya-gromadyan-ukrayini-yaki-pribuli-do-polshchi-ryatuyuchis-vid-vijni/korisna-informaciya-shchodo-navchannya-ukrayinskih-ditej-yaki-viyihali-za-mezhi-ukrayini

Португальська Республіка

За даними SEF (Serviço de Estrangeiros e Fronteiras) станом на 8 травня 2022 року Португалія надала тимчасовий захист 35778 громадянам України, з яких 12023 - неповнолітні.

Навчання в державних дошкільних і шкільних навчальних закладах Португалії безоплатне. Португальська Республіка створила максимально спрощену процедуру зарахування до навчальних закладів українських дітей,

які тимчасово знаходяться на території Португалії, в тому числі і в питаннях щодо надання освітніх документів. Дитину приймуть до дитячого садка або загальноосвітньої школи не залежно, якими мовами вона володіє.

Міністерство освіти Португалії розробило окремі «Рекомендації щодо прийняття, інтеграції та залучення українських дітей та молоді» до освітньої системи Португалії. Цими рекомендаціями передбачено, що учень може вибирати між вивченням предметів португальською мовою та навчанням на онлайн платформах в навчальних закладах України, при цьому школа Португалії надає все необхідне технічне обладнання для забезпечення навчання учня онлайн. Обов'язковою умовою для учнів є відвідання уроків португальської мови, що забезпечує безкоштовно навчальний заклад. Ці уроки також можуть відвідувати і батьки. Учень, незалежно від форми навчання, долучається до інших соціальних уроків, таких як мистецтво чи фізична культура, та різних видів діяльності школи, як художні гуртки, спортивні секції, тощо.

В згаданих Рекомендаціях МОН Португалії є посилання на 12 українських культурно - освітніх центрів, що функціонують у різних містах при українських громадських організаціях у Португалії, більшість з яких діють у режимі суботньої школи. У зазначених центрах предмети викладаються українською мовою.

На базі Асоціації «Словесна піраміда» функціонує Лісабонський навчально-консультаційний Центр відкритої освіти МАУП, в якому студенти дистанційної форми навчання мають змогу отримати документи про освіту державного зразка, що підтверджує освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр».

Румунія

Станом на травень 2022 року на території Румунії зареєстровано 34631 дітей-громадян України віком до 18 років. З метою дотримання права на освіту та рівних можливостей, українські учні, які прибувають на територію Румунії, станом на сьогодні можуть бути зараховані лише у якості слухачів, за бажанням, до груп/класів у закладах освіти відповідно до рішень, прийнятих на рівні Уряду Румунії. На сайті Міністерства освіти Румунії створено спеціальний розділ українською мовою з інформацією щодо освітніх можливостей громадян України, які прибули на територію Румунії, у зв'язку з війною росії проти України: https://www.edu.ro/alaturi_de_Ucraina.

Для зарахування в якості слухачів до державного навчального закладу громадяни України мають звернутися до шкільних інспекторатів, за місцем перебування з відповідною заявою. Навчання є безкоштовним, з можливістю садочків та шкіл на всій території Румунії, які надають безкоштовно освітні послуги дітям-громадянам України до кінця навчального року.

Також, в Бухаресті діють: філіал української ліцензованої школи «Острівець» на базі Національного коледжу імені Міхая Вітязула; Український освітній центр, відкритий на базі Румунсько-Фінського ліцею м.Бухарест та Асоціації Християнського центру Бухаресту; Bucharest UA School Hub (українська школа) на базі Uruguay School.

За бажанням, громадяни України, за сприяння Союзу українців Румунії, можуть влаштувати своїх дітей до Педагогічного ліцею ім.Тараса Шевченка в м.Сігету Мармацієй та інших шкіл, де діють українські класи та секції.

Словацька Республіка

У зв'язку з широкомасштабною агресією російської федерації проти України, втікаючи від війни, українсько-словацьких кордон перетнуло більше 400 тисяч громадян України. Станом на 19.05.2022 року заяви на отримання тимчасового захисту в Словаччині подало 76 531 українців, з яких 31 254 це діти. Враховуючи той факт, що багато громадян України ще не звернулися до компетентних органів СР стосовно оформлення статусу переселенця, українських дітей-переселенців може виявитися набагато більше.

Відповідно до законодавства СР, діти з України можуть безкоштовно відвідувати словацькі державні школи. У Словаччині відвідування школи є обов'язковим для дітей до 16 років, тому їм дозволено навчання в школах за місцем вашого проживання або в іншому визначеному місці. Також, можна оформити субсидію на харчування дитини у навчальних закладах.

Знаючи про важке становище переселенців з України, Міністерство освіти, молоді та спорту Словацької Республіки створило сайт для допомоги дітям та студентам з України, на якому розміщено інформацію про школи, де відразу можна почати навчання: https://ukrajina.minedu.sk/ua/.

Поради батькам для початку навчання ваших дітей в словацьких школах розміщені за посиланням: https://www.minedu.sk/data/att/22602.jpeg.

Республіка Хорватія

Станом на 20 травня 2022 року до Хорватії прибуло 6294 дитини віком до 18 років.

Українські школярі, які прибули до Хорватії, продовжують своє навчання в українських школах в онлайн-режимі або у хорватських школах. Для такої категорії учнів Хорватією передбачено курси з вивчення хорватської мови для швидкої інтеграції до навчального процесу.

В хорватських містах Загреб, Липовляни, Вуковар, Каніжа, Шимичі діють класи з вивчення української мови та культури для української національної меншини, які також мають можливість відвідувати тимчасово переселені з України учні.

Королівство Швеція

Статистичні дані стосовно кількості новоприбулих українських дітей в Швеції, у тому числі шкільного віку, регулярно оновлюються на веб-сторінці Міграційної служби Швеції (шв. – Migrationverket, https://bit.ly/3lu1oLn).

Зокрема, станом на 19.05.2022 в країні зареєстровано 33 174 вимушених переселенців з України, з них: 4097 – діти з до 6 років, 8333 – діти з 7 до 17 років.

Дані про кількість дітей, залучених до освітнього процесу в Швеції, відсутні. На території країни перебування на волонтерських засадах та за підтримки окремих шведських меценатів створено низку освітніх центрів для українських дітей. На постійній основі діють суботні та недільні школи в містах Стокгольм, Ґетеборг, Мальме з викладанням низки предметів українською мовою. Частина дітей продовжує дистанційне навчання в школах в Україні.

Під час зустрічі з Шведським національним агентством з питань освіти (https://www.skolverket.se/) українську сторону було поінформовано про встановлену місцевим законодавством заборону на будь-яку діяльність у школах Швеції, не передбачену шведською навчальною програмою. При цьому, українським дітям гарантується доступ до безкоштовних дошкільних закладів (для дітей віком від 1 до 6 років) та безкоштовної освіти в шведських школах за шведською освітньою програмою.

Травень 2022 року **МЗС України**